

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, https://www.finarbitr.cz

Navrhovatel

Instituce

Intrum Czech, s.r.o.
IČO 272 21 971
Klimentská 1216/46
11000 Praha 1 - Nové Město

Zástupce

Mgr. Petr Němec
advokát a zapsaný mediátor
IČO 886 91 071

Zástupce

JUDr. Ervín Perthen, MBA
advokát
IČO 662 49 937

Č. j. FA/SR/SU/689/2018 - 22

Praha 21. 11. 2018

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 6. 3. 2018 na návrh Navrhovatele, proti Instituci, vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o námitkách Navrhovatele ze dne 24. 8. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 - 18, proti usnesení finančního arbitra ze dne 8. 8. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 - 17, takto:

Námitky Navrhovatele doručené finančnímu arbitrovi dne 24. 8. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 - 18, se zamítají a usnesení finančního arbitra ze dne 8. 8. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 - 17, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se v řízení domáhá, aby finanční arbitr rozhodl o tom, že dohoda o uznání dluhu č. ■ se splátkovým kalendářem, kterou Navrhovatel a Instituce uzavřeli dne 2. 2. 2013 (dále jen „Dohoda o uznání dluhu a o splátkách“), je neplatná pro rozpor s dobrými mravy. Současně se Navrhovatel v řízení domáhá, aby finanční arbitr uložil Instituci povinnost zaplatit Navrhovateli částku 132.454,64 Kč z titulu bezdůvodného obohacení z této dohody.

Finanční arbitr zjistil, že o nároku Navrhovatele uplatněném v řízení před finančním arbitrem bylo pravomocně rozhodnuto rozhodčím nálezem ■, rozhodce, se sídlem ■, zapsaného v seznamu rozhodců vedeném Ministerstvem spravedlnosti České republiky (dále jen „Rozhodce“), a to rozhodčím nálezem ze dne 2. 9. 2013, č. j. ■, kterým bylo Navrhovateli uloženo zaplatit Instituci její pohledávku z Dohody o uznání dluhu a o splátkách (dále jen „Rozhodčí nález“).

Finanční arbitr nezjistil, že by rozhodčí smlouva ze dne 2. 2. 2013, ve které si Navrhovatel a Instituce sjednali, že o jejich sporech z Dohody o uznání dluhu a o splátkách bude rozhodováno v rozhodčím řízení (dále jen „Rozhodčí smlouva“), nebyla sjednána platně, nebo že by Rozhodce nebyl určen v souladu s ujednáním této smlouvy.

Finanční arbitr v řízení o návrhu Navrhovatele na základě shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení zjistil, že návrh Navrhovatele na zahájení řízení je

nepřípustný ve smyslu § 9 písm. d) zákona o finančním arbitrovi, když o totožné věci bylo pravomocně rozhodnuto Rozhodčím nálezem.

Finanční arbitr proto řízení usnesením ze dne 8. 8. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 – 17 (dále jen „Usnesení“), podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi zastavil.

2.

3. Námítky Navrhovatele proti Usnesení

Navrhovatel v Námítkách opakuje svá tvrzení z části řízení předcházející vydání Usnesení, když trvá na tom, že „v dané věci nejde o překážku věci rozsouzené, když má za to, že rozhodčí nález byl vydán rozhodcem, který k tomu neměl pravomoc“.

Navrhovatel shodně jako v části řízení předcházející vydání usnesení namítá, že Rozhodčí smlouva je neplatná, když tato neplatnost vyplývá z neplatnosti Dohody o uznání dluhu a o splátkách. Navrhovatel má za to, že tento závěr potvrdil Ústavní soud České republiky v rozhodnutí ze dne 11. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 4084/12, jakož i Nejvyšší soud České republiky v rozhodnutí ze dne 16. 10. 2017, sp. zn. 20 Cdo 2897/2017.

Ve vztahu k prvnímu uvedenému rozhodnutí Navrhovatel namítá, že nesouhlasí se závěrem finančního arbitra o tom, že jelikož byla v tomto rozhodnutí řešena toliko neplatnost rozhodčí doložky vložené do neplatné smlouvy, nelze z ní v případě neplatnosti Dohody o uznání dluhu a o splátkách bez dalšího dovodit neplatnost samostatné Rozhodčí smlouvy. V této věci Navrhovatel odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 2. 2018, sp. zn. 84 Co 452/2017, s tím, že soud v něm konstatoval, že jelikož účelem rozhodčí smlouvy je založení pravomoci rozhodce pro již existující spor, kdežto rozhodčí doložkou smluvní strany sjednávají pravomoc rozhodce ještě před vznikem sporu, lze rozhodčí doložkou rozumět i sjednání pravomoci rozhodce v samostatné rozhodčí smlouvě.

Dále Navrhovatel odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 6. 2018, sp. zn. 24 Co 716/2018, s tím, že v něm „soud jednak uvedl, že je zcela nežádoucí, aby ze strany soudní moci byla poskytována ochrana zjevnému bezpráví, když i uvedl, že sjednání rozhodčí smlouvy na samostatné listině není relevantní, když hlediskem dobrých mravů je hodnocení celého procesu směřující k uzavření smlouvy a též rozhodčí smlouvy“. Navrhovatel dále argumentuje, že „Rozhodčí smlouva byla provázána s Dohodou, kdy bez jejího podpisu by nebyla uzavřena ani Dohoda. Smlouvy tak byly vzájemně provázané a jedna bez druhé by nebyla“.

Navrhovatel dále v Námítkách brojí proti závěrům finančního arbitra o tom, že pouhé opakované uvádění Rozhodce v rozhodčích smlouvách uzavíraných Institucí nezpůsobuje ekonomickou závislost Rozhodce na Instituci. Navrhovatel „v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 4022/2017 ze dne 23. 1. 2018“ namítá, že „je třeba zkoumat nikoliv jen to, kolik rozhodce rozhodoval pro Instituci sporů, ale také jaké jsou jeho majetkové poměry, aby bylo skutečně možné konstatovat, že byl ekonomicky závislý“.

Navrhovatel v této věci odkazuje i na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 8. 2018, č. j. 64 Co 190/2018, v němž měl tento soud potvrdit ekonomickou závislost Rozhodce na Instituci, když konstatoval „[v] projednávané věci však nelze přehlížet obrovské množství sporů, v nichž byl jmenovaný rozhodce ustanovován a ze kterých nepochybně ekonomicky profitoval. Z toho podle odvolacího soudu jednoznačně plyne ekonomická závislost rozhodce na 'zakázkách' od oprávněné a v té souvislosti získaných odměnách, ve srovnání s nimiž představoval jeho tehdejší plat advokátního koncipienta jen jakési kapesné“.

Navrhovatel v této souvislosti „žádá, aby si Finanční arbitr vyžádal informaci, kolik uložil rozhodce ■ u Okresního soudu v Pardubicích rozhodčích spisů ve prospěch Instituce za roky 2011 až 2016, a to jednotlivě za dané roky a nechť Finanční arbitr vyzve ■, aby doložil

daňová přiznání za roky 2011-2014 a zároveň, aby byl ■ předvolán za účelem výsledku k jeho majetkovým poměrům“.

Navrhovatel současně namítá, že ekonomicky závislý na Instituci je i další rozhodce uvedený v Rozhodčí smlouvě, a to ■, která „přímo pro Instituci vydala 11.000 rozhodčích nálezů ke dni 13. 6. 2017, což je zcela jednoznačně za mírou určité opakovanosti a nenaplnuje účel rozhodčího řízení, když takové rozhodčí řízení je spíše manufakturou na rozhodčí nálezy... navrhovatelka o tomto vztahu závislosti rozhodkyně na instituci nevěděla a dané s ní nebylo individuálně projednáno“.

Navrhovatel odkazuje na přípis Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 13. 6. 2017, zn. 51 Si 169/2017, podle kterého je u tohoto soudu evidováno 11.000 rozhodčích spisů rozhodce ■, kdy účastníkem řízení v těchto věcech byla Instituce.

Navrhovatel shodně jako v části řízení předcházející vydání Usnesení namítá, že výběr rozhodců uvedených v Rozhodčí smlouvě nemohl ovlivnit, když ujednání Rozhodčí smlouvy o osobách rozhodců s ním „nebylo individuálně projednáno“.

Navrhovatel shrnuje, že „soudní praxe považuje obdobné rozhodčí nálezy za nicotné (když dle nich nelze nařídit exekuci, respektive takové exekuce jsou zastavovány) a nelze se ztotožnit s chybným názorem Finančního arbitra, že takové rozhodčí nálezy zakládají překážku věci rozsouzené“. Navrhovatel odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 6. 2018, č. j. 9 Co 790/2017, a Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 2. 2018, č. j. 21 Co 12/2018.

4. Vyjádření Instituce k Námitkám

Instituce namítá, že Usnesení „je správné a řádně v tomto ohledu i odůvodněné...panuje překážka věci rozhodnuté, když věc již byla plně posouzena v rámci rozhodčího řízení“.

Pokud jde o to, zda případná neplatnost Dohody o uznání dluhu a o splátkách způsobuje neplatnost Rozhodčí smlouvy, Instituce namítá, že tato otázka již byla judikatorně vyřešena, když podle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. 29 Odo 1222/2005, neplatnost rozhodčí smlouvy lze dovodit z neplatnosti smlouvy, k níž se váže, jen „vztahuje-li se důvod neplatnosti smlouvy bezprostředně i na rozhodčí smlouvu“. Uvedený závěr Nejvyššího soudu České republiky „nebyl nikdy zpochybněn“, a to ani rozhodnutím Ústavního soudu České republiky ze dne 11. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 4084/12. Ačkoliv právní věta tohoto rozhodnutí („[d]ůvod, pro který nelze nařídit exekuci na podkladě rozhodčího nálezu, může spočívat i v tom, že ačkoliv určení rozhodce v rozhodčí doložce netrpí ústavněprávním deficitem, je pro rozpor s dobrými mravy neplatná smlouva o úvěru, do níž je rozhodčí doložka vtělena“) nasvědčuje tomu, že pokud je neplatná smlouva o úvěru, ve které je zahrnuta rozhodčí doložka, nelze nařídit exekuční výkon rozhodčího nálezu, „[t]akový závěr však v samotném textu tohoto nálezu explicitně vyjádřen není a potažmo není ani zdůvodněn, když v odůvodnění tohoto nálezu je pouze odkazováno na argumentaci v nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 199/11, ve které se však... závěr o neplatnosti rozhodčí smlouvy z důvodu neplatnosti smlouvy o úvěru, nepodává“.

Nadto samotný zákon č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění účinném ke dni uzavření Dohody o uznání dluhu a o splátkách (dále jen „zákon o rozhodčím řízení“) „v § 2 odst. 4 předpokládá, že rozhodčí smlouva ob stojí samostatně vedle (i neplatné) smlouvy... Ad absurdum kdyby v rozhodčím řízení – i ve zcela jiné věci – rozhodce shledal neplatnost smlouvy, k níž se rozhodčí smlouva vztahuje, tak by to mělo způsobit i neplatnost rozhodčí smlouvy, na jejímž základě je rozhodčí řízení vedeno? Tento výklad postrádá logiku a jen dokládá nesprávnost konstrukce ohledně ‘vázanosti’ rozhodčí smlouvy a dohody o uznání dluhu“.

K námitce Navrhovatele, že Rozhodčí smlouva je neplatná, když v ní smluvní strany sjednaly pravomoc rozhodce, kterého Instituce uvádí v rozhodčích smlouvách opakovaně, a je tedy ekonomicky závislý na Instituci, Instituce tvrdí, že opakované uvádění totožných rozhodců v rozhodčích smlouvách nezakládá ekonomickou závislost těchto rozhodců, když „rozhodci uvedení v rozhodčích smlouvách jsou vedle funkce rozhodců rovněž praktikujícími advokáty (někteří dříve praktikujícími advokátními koncipienty)... navrhovatel vůbec nebere v potaz, že jejich příjmy zjevně neplynou pouze z rozhodčích poplatků ze sporů vedených s Institucí“. Instituce argumentuje rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1641/2018, a ze dne 21. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1449/2018.

K námitce Navrhovatele, že ten neměl možnost ovlivnit osoby rozhodců uvedené v Rozhodčí smlouvě, Instituce tvrdí, že podle ustálené judikatury „[r]ozhodčí smlouva, již se strany dohodly, že majetkový spor rozhodne jeden ze 13 (8) jednoznačně určených rozhodců s tím, že výběr jednoho z nich je na straně, která podá rozhodčí žalobu, je bez ohledu na to, že nebyla sjednána individuálně, platným právním úkonem; nejde o ujednání, které by mělo povahu nepřiměřené a zneužívající kalusule (k tomu rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 8. 2012, sp. zn. 9 Cmo 181/2012, který obstál i v ústavní rovině – viz usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 5. 2013, sp. zn. II. ÚS 3413/12)“. Instituce dále odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 7. 2017, sp. zn. 21 Cdo 1637/2014, ze dne 29. 9. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1616/2014, ze dne 24. 9. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1354/2014, a ze dne 22. 4. 2015, sp. zn. 33 Cdo 1039/2015.

Pokud jde o okolnosti uzavření Dohody o uznání dluhu a o splátkách, Instituce namítá, že ty „nevybočují z běžného rámce – je pak na dlužníku, aby posoudil, zda je ochoten takový obsah smluv akceptovat a smlouvy za takových podmínek uzavřít“.

Instituce uzavírá, že „navrhovatel měl možnost brojit proti rozhodčímu nálezu (vyjadřovat se do rozhodčího řízení, požádat o přezkum rozhodčího nálezu, podat návrh obecnému soudu na zrušení rozhodčího nálezu), nic takového však neučinil a zůstal zcela pasivní. Přitom všechny argumenty, které vznáší nyní, mohl uplatňovat již mnohem dříve“. Instituce odkazuje na závěry Ústavního soudu České republiky uvedené ve stanovisku pléna tohoto soudu ze dne 25. 10. 2015, sp. zn. Pl. ÚS - st. 20/05, s tím, že nelze přiznat ochranu tomu, kdo svá práva neomluvitelně neuplatňoval.

5. Řízení o Námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy.

Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti usnesení finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení usnesení. Včasné podané odůvodněné námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který usnesení buď potvrdí, změní nebo zruší.

Pokud jde o odůvodnění námitek, ty musí obsahovat důvody nesprávnosti nebo rozporu rozhodnutí nebo jemu předcházejícího řízení s právními předpisy.

Jak finanční arbitr konstatoval shora, lhůta pro podání námitek běžela oběma stranám sporu do dne 24. 8. 2018.

Dne 24. 8. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 – 18, finanční arbitr obdržel od Navrhovatele Námitky, v nichž Navrhovatel finančnímu arbitrovi sdělil „tímto podává proti usnesení finančního arbitra, č. j. FA/SR/SU/689/2018 – 17 ze dne 8. 8. 2018 (dále jen 'Usnesení'), dle

ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb. o finančním arbitrovi (dále jen 'ZoFA') námitky. Navrhovatelka své námitky odůvodní ve lhůtě 30 dní“.

Dne 19. 9. 2018, č. j. FA/SR/SU/689/2018 – 19, finanční arbitr obdržel Doplnění námitek, v němž Navrhovatel uvádí důvody, o které opírá jím tvrzenou nesprávnost Usnesení.

Ačkoliv tedy Navrhovatel podal Námitky včas, v Námitkách nijak nevymezil důvody nesprávnosti nebo rozporu Usnesení nebo jemu předcházejícího řízení s právními předpisy, když ty uvedl až dne 19. 9. 2018 v Doplnění Námitek.

Pokud jde o nedostatky Námitek, v případě že námitky nemají některou z náležitostí vyplývajících z § 37 odst. 2 (obecné náležitosti podání) nebo z § 82 odst. 2 správního řádu (náležitosti odvolání, tzn. údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor tohoto rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, s právními předpisy, nebo nesprávnost rozhodnutí), je finanční arbitr povinen postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu tak, že účastníkovi řízení, který námitky podal, pomůže odstranit nedostatky těchto námitek nebo ho k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. To potvrzuje i rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu České republiky, který ve svém rozhodnutí ze dne 6. 3. 2009, sp. zn. 1 As 4/2009 (na které tento soud opakovaně odkazoval - např. v rozhodnutí ze dne 29. 4. 2015, sp. zn. 3 As 142/2014, ze dne 30. 4. 2015, sp. zn. 7 As 271/2014, ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 7 As 157/2016, nebo ze dne 4. 11. 2011, sp. zn. 2 As 99/2010), konstatoval: „[d]le § 82 odst. 2 správního řádu musí odvolání obsahovat vedle náležitostí dle § 37 odst. 2 správního řádu i údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Nemá-li odvolání některou z těchto náležitostí, postupuje správní orgán dle § 37 odst. 3 správního řádu. Rozhodne-li správní orgán, aniž by bylo odvolání doplněno, je jeho postup vadný a v rozporu s procesními předpisy“. To platí i v případě tzv. „blanketních“ námitek, tedy námitek, které neobsahují důvody, pro které účastník rozhodnutí finančního arbitra napadá, což potvrdil i Nejvyšší správní soud České republiky, když ve svém rozhodnutí ze dne 17. 4. 2018, sp. zn. 7 As 40/2018, zdůraznil „podání blanketního odvolání je přípustným procesním krokem“.

Ačkoliv tedy Navrhovatel ihned v Námitkách neodůvodnil, v čem spatřuje rozpor Usnesení nebo jemu předcházejícího řízení s právními předpisy nebo nesprávnost Usnesení, finanční arbitr posoudil Námitky jako přípustné odůvodněné námitky ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s 24 zákona o finančním arbitrovi a § 81, 82 a 83 správního řádu.

Finanční arbitr nejprve přezkoumal soulad Usnesení a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy, avšak nezákonnost Usnesení ani jemu předcházejícího řízení nezjistil.

Následně finanční arbitr přezkoumal správnost napadeného Usnesení, a to v rozsahu Doplnění námitek.

Finanční arbitr opakovaně odkazuje, že podle § 9 písm. d) zákona o finančním arbitrovi je návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem nepřipustný, jestliže ve věci samé již bylo rozhodnuto v rozhodčím řízení, nebo v téže věci probíhá rozhodčí řízení. Pokud finanční arbitr existenci takové překážky řízení zjistí, řízení podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi zastaví.

Pokud jde o námitku Navrhovatele, že neplatnost Dohody o uznání dluhu a o splátkách působí neplatnost Rozhodčí smlouvy, resp. argumentaci Navrhovatele rozhodnutím Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 4084/12, a rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 10. 2017, sp. zn. 20 Cdo 2897/2017, jak finanční arbitr podrobně odůvodnil v Usnesení, z těchto rozhodnutí nelze dospět k závěru, že případná neplatnost Dohody o uznání dluhu a o splátkách bez dalšího působí neplatnost

Rozhodčí smlouvy, když v prvním uvedeném rozhodnutí soud neřešil platnost samostatné rozhodčí smlouvy, ale pouze konstatoval neplatnost úvěrové smlouvy a v ní zahrnuté rozhodčí doložky, a ve druhém odkazovaném rozhodnutí Nejvyšší soud České republiky zdůraznil, že k závěru o neplatnosti rozhodčí smlouvy v souvislosti s neplatnou „základní“ smlouvou lze dospět pouze v případě, že proces sjednávání rozhodčí smlouvy odporuje dobrým mravům.

Tento závěr pak Nejvyšší soud České republiky zopakoval v řadě rozhodnutí (ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. 20 Cdo 2550/2017, ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. 20 Cdo 4015/2017, ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 20 Cdo 4022/2017, ze dne 21. 3. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3324/2017, ze dne 10. 4. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3852/2017). Jde tedy o otázku, která je řešena ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu České republiky, od které se finanční arbitr nesmí odchýlit.

Nadto Nejvyšší soud České republiky ve všech uvedených rozhodnutích odkazuje na rozhodnutí Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 12. 2014, sp. zn. III. ÚS 4084/12, resp. své rozhodnutí ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 20 Cdo 1387/2016, v němž konstatoval, že *„pro závěr, zda je úvěrová smlouva neplatná (a proto je neplatná rozhodčí smlouva a není dána pravomoc rozhodce) ve smyslu citovaných nálezů Ústavního soudu, je třeba zkoumat, za jakých okolností byla uzavřena, a to za pomoci kritérií judikaturou Nejvyššího soudu vytýčených ve vztahu k smluvní pokutě, úrokům, zajištění pohledávky apod. Současně je nezbytné zohlednit i konkrétní okolnosti, za kterých byla úvěrová smlouva uzavírána“*.

Námítka Navrhovatele, že neplatnost Rozhodčí smlouvy vyplývá již z neplatnosti Dohody o uznání dluhu a o splátkách, je proto lichá. Vzhledem k uvedenému rovněž není rozhodné, zda smluvní strany sjednaly pravomoc rozhodce přímo v úvěrové smlouvě nebo uzavřely samostatnou rozhodčí smlouvu. Argumentace rozhodnutím Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 2. 2018, sp. zn. 84 Co 452/2017, Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 6. 2018, sp. zn. 24 Co 716/2018, v nichž soudy postavily rozhodčí smlouvu na roveň s rozhodčí doložkou, se proto neuplatní.

Pokud jde o námitku Navrhovatele, že Rozhodčí smlouva je neplatná, když jako rozhodce uvádí osoby, které jsou ekonomicky závislé na Instituci, a Navrhovatel nemohl výběr těchto rozhodců ovlivnit, i tyto námitky finanční arbitr náležitě vypořádal již v Usnesení.

K těmto námitkám tak finanční arbitr jen ve stručnosti shrnuje, že pokud jde o Navrhovatelem tvrzenou nemožnost ovlivnit osoby rozhodců uvedené v Rozhodčí smlouvě, z podkladů řízení se nepodává, že Navrhovatel neměl před podpisem této smlouvy možnost navrhnout Instituci další rozhodce, případně odmítnou některé rozhodce uvedené v této smlouvě.

Navrhovatel dokonce ani netvrdí, že Instituci před uzavřením Rozhodčí smlouvy sdělil, že nesouhlasí s osobami v ní uvedených rozhodců. Přesto, i pokud by Rozhodčí smlouva byla smlouvou formulářovou, pouze z formulářové podoby rozhodčí smlouvy nelze bez dalšího dovodit její neplatnost. To ostatně potvrdil např. i Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 20 Cdo 4022/2017, když konstatoval, že *„jen z pouhé formulářové podoby rozhodčí smlouvy uzavřené se spotřebitelem podle zákona o rozhodčím řízení není v dané věci možno dovodit její neplatnost pro rozpor s dobrými mravy“*.

Co se týká ekonomické závislosti rozhodců, jak finanční arbitr konstatoval již v Usnesení, pouhé opakované uvádění totožných rozhodců v rozhodčích smlouvách, byť rozhodci pobírají odměnu za každé jimi vedené řízení, nezakládá ekonomickou závislost těchto rozhodců, když ta připadá v úvahu jen v případě bezprostřední a přímé ekonomické závislosti. To potvrdila i ustálená judikatura Nejvyššího soudu České republiky, a to nejen rozhodnutí, na která finanční arbitr odkazoval již v Usnesení (rozhodnutí ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 20 Cdo 4022/2017, ze dne 13. 2. 2018, sp. zn. 20 Cdo 5642/2017, a ze dne

21. 3. 2018, sp. zn. 20 Cdo 3324/2017), ale i rozhodnutí ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1641/2018, a ze dne 21. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1449/2018.

Nadto, i v případě, že by ekonomická závislost Rozhodce, resp. rozhodců uvedených v Rozhodčí smlouvě byla skutečně dána, nebylo by možné z ní dovodit neplatnost Rozhodčí smlouvy, ale pouze podjatost Rozhodce, kterou měl Navrhovatel namítnout v řízení předcházejícím vydání Rozhodčího nálezu. To potvrdil i Nejvyšší soud České republiky, když v rozhodnutí ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1641/2018, konstatoval: „*Jednak opakovanost zápisu totožných jmen do rozhodčích smluv totiž takovou ekonomickou závislost bez pochyb ještě nedokládá, a jednak i kdyby byla skutečně dána, může představovat toliko dovolatelný indikátor (snad možného) předpokladu vyloučení rozhodce, jak jej ustavuje § 8 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení*“.

Lichá je tedy i námitka Navrhovatele, že Rozhodce neměl pravomoc rozhodovat spor z Dohody o uznání dluhu a o splátkách, když je ekonomicky závislý na Instituci. S ohledem na uvedené finanční arbitr nezjišťoval majetkové poměry Rozhodce, ani počet sporů Instituce, které Rozhodce rozhodoval.

Konečně, pokud jde o námitku Navrhovatele, že nicotnost Rozhodčího nálezu dovozuje praxe nižších soudů, jelikož Navrhovatel vznášel tuto námitku již v části řízení předcházející vydání Usnesení, finanční arbitr se i s ní náležitě vypořádal v Usnesení.

Proto jen ve stručnosti shrnuje, že nižší soudy jsou materiálně vázány rozhodnutími Nejvyššího soudu České republiky, který je vrcholným článkem soudní soustavy a jako takový má vedle pravomoci přezkoumávat rozhodnutí nižších soudů v konkrétních věcech i pravomoc sjednocovat judikaturu nižších soudů. Finanční arbitr je stejně jako nižší soudy povinen respektovat sjednocující judikaturu Nejvyššího soudu České republiky uveřejněnou ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek bez ohledu na odlišná soudní rozhodnutí nižších soudů. Ani této námitce tak nelze přisvědčit.

Nad rámec uvedeného finanční arbitr doplňuje, že v rozhodnutích ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1641/2018, a ze dne 21. 8. 2018, sp. zn. 20 Cdo 1449/2018, Nejvyšší soud České republiky posuzoval případy, které jsou skutkově téměř totožné s případem řešeným v tomto řízení (soudem řešené případy se týkaly dohod o uznání dluhu a o splátkách, kterými se spotřebitelé zavázali zaplatit Instituci svůj dluh do 10 dnů s tím, že v případě prodlení Instituci zaplatí smluvní pokutu ve výši odpovídající 25 % dluhu, a to v 59 měsíčních splátkách, a pokud budou v prodlení s úhradou těchto splátek, zaplatí Instituci smluvní pokutu ve výši 15 % denně z dlužné částky. Dohodou o uznání dluhu a o splátkách se Navrhovatel zavázal uhradit Instituci svůj dluh ve výši 122.383,57 Kč do 10 dnů ode dne podpisu této dohody s tím, že pokud tento dluh v uvedené lhůtě neuhradí, zaplatí Instituci nad rámec dluhu i smluvní pokutu ve výši 30 595,43 Kč, tj. cca 25 % z dlužné částky, to vše v 70 měsíčních splátkách splatných v období od 25. 3. 2013 do 25. 12. 2018. Pro případ prodlení s úhradou těchto měsíčních splátek trvajícím déle než 9 dní se Navrhovatel zavázal zaplatit Instituci Smluvní pokutu ve výši 0,15 % denně z dlužné částky), když posuzoval platnost rozhodčích smluv, které uzavřela Instituce se spotřebiteli odlišnými od Navrhovatele v souvislosti s dohodami o uznání dluhu a o splátkách.

V těchto rozhodnutích se Nejvyšší soud České republiky zabýval i námitkami, které jsou totožné s námitkami vznesenými Navrhovatelem v tomto řízení, když Nejvyšší soud České republiky řešil mimo jiné i otázku, zda „*Jje pro přičení se dobrým mravům a obcházení zákona... neplatná dohoda mezi věřitelem (podnikatelem) a dlužníkem (spotřebitelem), jejímž meritem je splnění dluhu do 120 dní a tato povinnost je zajištěna pokutou 25 % jistiny, když při uzavírání dohody obě strany vědí, že závazek nebude ve lhůtě splněn, ale dojde k uplatnění smluvní pokuty, která má de facto funkci poplatku za možnost splácet dluh ve splátkách? Pokud je takový závazek neplatný, je neplatná i celá dohoda o uznání dluhu a splátkovém kalendáři, do které byl takový závazek včleněn, jako v tomto případě?... Pokud*

je taková dohoda neplatná jako celek, je neplatná i rozhodčí smlouva, která byla na tuto dohodu přímo navázána, a oba dokumenty byly uzavírány zároveň jako fakticky neoddělitelné dokumenty? Příčí se dobrým mravům... rozhodčí smlouva, která určuje konkrétní jména rozhodců, když spotřebitel neměl jakoukoli možnost spolupodílet se na obsahu takové rozhodčí smlouvy, kterou sestavoval výhradně podnikatel a jsou pochyby o nezávislosti rozhodců ve vztahu k podnikateli? Je rozhodce..., který je podnikatelem pravidelně uváděn v rozhodčích smlouvách podnikatele a rozhodl ve věcech podnikatele minimálně 7 266 rozhodčích sporů, ekonomicky závislý na podnikateli?“.

Na všechny uvedené otázky přitom Nejvyšší soud České republiky odpověděl záporně, když konstatoval: „[i] přesto, že neplatnost smlouvy hlavní sama o sobě nezpůsobuje neplatnost smlouvy rozhodčí...nelze opomenout, zda obojí ve svém celku (jak obsahovém, tak procedurálním) není postiženo kolizí se zde rozhodnými ‘dobrymi mravy...’je proto třeba posoudit i specifické okolnosti podoby konkrétních závazků dlužníka, včetně těch, jež mají ‘sankční’ povahu, zakomponované do smlouvy o uznání dluhu... V dané věci se oprávněná s povinnou dohodly, že pokud povinná nezplatí do deseti dnů od uzavření dohody o uznání dluhu celou pohledávku, pak bude její dluh navýšen o smluvní pokutu ve výši 25 % původního dluhu, avšak původní dluh včetně smluvní pokuty nazvaný jako konečný závazek může povinná splácet v 59 měsíčních splátkách po 1 000 Kč. Povinná tedy získala možnost dluh splácet po dobu pěti let s navýšením původního dluhu o smluvní pokutu ve výši 5 % ročně. pro případ prodloužení se splácením konečného závazku delšího deseti dnů se dále dohodly na okamžité splatnosti celého dluhu s tím, že pak povinná má zaplatit smluvní pokutu ve výši 0,15 % denně... Takto sjednané smluvní pokuty tedy nelze... považovat za rozporné s dobrými mravy... považuje-li dovolatelka rozhodčí smlouvu za rozpornou s dobrými mravy proto, že jí oprávněná předložila k podpisu rozhodčí smlouvu, která obsahovala jména konkrétních ‘ad hoc’ rozhodců, jejichž jména při takovém výběru podle jejího názoru nemohla nikterak ovlivnit, nelze ani této její námitce přisvědčit. Rozhodčí řízení je založeno na zásadě smluvní volnosti..., která ponechává plně v moci stran, zda mezi sebou uzavřou rozhodčí smlouvu, a vyjmou tak svůj spor o majetkové právo z pravomoci soudu, a pokud dovolatelka s takovým postupem souhlasila, nelze zde pro rozpor s dobrými mravy bez tvrzení dalších důležitých okolností, které by naznačovaly či poukazovaly na to, že proces sjednávání rozhodčí smlouvy se spotřebitelem, jakož i obsah samotné rozhodčí smlouvy, není v souladu s dobrými mravy, automaticky shledat rozhodčí smlouvu neplatnou... Nabídka jmenovitě určených rozhodců byla toliko standardní ofertou...dovolatelka netvrdí žádné zvláštní, mimořádné okolnosti, které by proces uzavírání rozhodčí smlouvy provázely... nýbrž toliko napadá jen samotný adhezní způsob uzavírání rozhodčí smlouvy; proto takto prosazovanou obranu nelze považovat než toliko za účelovou, mající odvrátit její neúspěch v rozhodčím řízení samotném...jen z podoby rozhodčí smlouvy uzavřené se spotřebitelem podle zákona o rozhodčím řízení není v dané věci možno dovodit její neplatnost pro rozpor s dobrými mravy... Stejně tak nelze dovolatelce přisvědčit, pokud poukazuje na okolnost, že v rozhodčí smlouvě dohodnuté osoby (představující potenciální rozhodce) oprávněná uvádí opakovaně v ‘tisících’ rozhodčích doložkách... Jednak opakovanost zápisu totožných jmen do rozhodčích smluv takovou ekonomickou závislost bez pochyb ještě nedokládá, a jednak, i kdyby byla skutečně dána, může představovat toliko dovolatelný indikátor (snad možného) předpokladu vyloučení rozhodce, jak jej ustavuje § 8 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení; sama o sobě však namítaná ‘opakovatelnost’ bez dalšího neznamená, že by rozhodce nemohl – pakliže zároveň není tvrzeno žádného jeho osobního vztahu k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům – věc projednat a rozhodnout“.

Správnost závěrů finančního arbitra v Usnesení tak potvrzuje i rozhodovací praxe Nejvyššího soudu České republiky, která je Zástupci Navrhovatele známa.

6. K výroku rozhodnutí

Finanční arbitr přezkoumal napadené Usnesení v rozsahu podaných námitek a nezjistil, že by bylo nesprávné, ani že by bylo Usnesení či řízení, které mu předcházelo, v rozporu s právními předpisy. Finanční arbitr proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí a napadené Usnesení potvrdil.

Poučení:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 76 odst. 3 věty druhé správního řádu nabývá usnesení právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat odvolání.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce ■■■
Instituce – datová schránka zástupce 4iugm9q

